Streszczenie

Potencjał inwazyjny epibiontów krewetek z rodzaju *Neocaridina* oraz metody kontroli ich ekspansji

Celem pracy doktorskiej było zbadanie występowania wybranych epibiontów na azjatyckich krewetkach *Neocaridina davidi*. Dokonano pierwszego stwierdzenia płazińców *Scutariella japonica* na krewetkach introdukowanych do wód europejskich. Dodatkowo po raz pierwszy odnotowano występowanie pijawczaków *Holtodrilus truncatus* na krewetkach *Caridina formosae*, także dostępnych na rynku zoologicznym. Wśród epibiontów pochodzących ze środowiska przyrodniczego, akwakultury i hodowli akwariowej na Tajwanie, stwierdzono dwa gatunki nowe dla nauki, glon *Cladogonium kumaki* oraz płaziniec *Monodiscus kumaki*. Ponadto wykazano, że skład gatunkowy epibiontów nie ulega zmianie w zależności od stopnia antropopresji na badane środowiska. Zaobserwowano też różnorodne ślady aktywności epibiontów oraz ich potencjalnie negatywny wpływ na krewetki. W zależności od interakcji między poszczególnymi epibiontami, zaproponowano metody ich kontroli, która jest kluczowa dla ograniczenia ich dalszego rozprzestrzeniania się na rynku zoologicznym.

Słowa kluczowe: bioróżnorodność; gatunek obcy; rynek zoologiczny; akwakultura; hodowla akwariowa;

Summary

Invasive potential of *Neocaridina* shrimps epibionts and methods for control of their expansion

The aim of the study was to investigate the occurrence of selected epibionts on the Asian shrimp *Neocaridina davidi*. For the first time, a platyhelminth, *Scutariella japonica*, was detected on the shrimp introduced into European waters. Additionally, a branchiobdellidan, *Holtodrilus truncatus*, was detected for the first time on *Caridina formosae* shrimp, which are also available in the pet trade. Among the epibionts from the natural environment, aquaculture and aquarium farms in Taiwan, two species new to science, an alga, *Cladogonium kumaki*, and a platyhelminth, *Monodiscus kumaki*, were found. In addition, it was shown that the species composition of epibionts does not change depending on the degree of anthropopressure on the environments studied. Various traces of epibionts activity and their potentially negative impact on shrimp were also observed. Depending on the interaction between epibionts, methods of their control were proposed, which is crucial to limit their further spread via the pet trade.

Keywords: biodiversity; alien species; ornamental pet trade; aquaculture; aquarium farm;

Rafał Maciaszek